

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin mr Aleksa Bečić, predsjednik

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj dana 18. februara 2021. godine, razmotrila **Predlog mišljenja na Predlog zakona o izmjenama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, koji je Skupštini Crne Gore podnijela poslanica dr Branka Bošnjak**, a koji je dostavilo Ministarstvo ekonomskog razvoja.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Dostavljenim Predlogom zakona o izmjenama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti predlaže se izmjena čl. 52 i 57 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Službeni list CG“, broj 24/19).

Predlogom zakona predlaže se izmjena člana 52 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti tako što se predviđa da novčana naknada nezaposlenom licu pripada u trajanju od tri mjeseca do 24 mjeseca, u zavisnosti od ostvarenog staža osiguranja, a za nezaposleno lice koje ima više od 35 godina staža osiguranja - do ponovnog zaposlenja, odnosno do ispunjavanja uslova u pogledu starosne granice ili staža osiguranja za ostvarivanje prava na starosnu penziju, u skladu sa posebnim zakonom.

Važećom odredbom člana 52 Zakona ovo pitanje je uređeno tako što je propisano da novčana naknada pripada nezaposlenom licu u trajanju od tri mjeseca do 12 mjeseci, u zavisnosti od ostvarenog staža osiguranja, a za nezaposleno lice koje ima više od 35 godina staža osiguranja - do ponovnog zaposlenja, odnosno do ispunjavanja uslova u pogledu starosne granice ili staža osiguranja za ostvarivanje prava na starosnu penziju, u skladu sa posebnim zakonom.

Nadalje, predlaže se izmjena člana 57 Zakona tako što se predviđa da osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade nezaposlenom licu čini prosjek osnovne neto zarade ostvaren u šestomjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa (stav 1). Takođe, predloženo je da: novčana naknada za prvih šest mjeseci korišćenja bude 50%, a za preostalo vrijeme korišćenja 30% od navedene osnovice (stav 2); novčana naknada za prvih šest mjeseci korišćenja ne može da bude viša od 70%, a za preostalo vrijeme korišćenja ne može da bude viša od 30% iznosa prosječne neto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike (stav 3); novčana naknada ne može da bude niža od 50% iznosa

minimalne zarade u Crnoj Gori (stav 4) i da se na iznos novčane naknade obračunavaju doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje, u skladu sa posebnim zakonom (stav 5).

Članom 57 važećeg zakona propisano je da novčana naknada iznosi 120% od obračunske vrijednosti koeficijenta utvrđene zakonom i drugim propisom i da se na iznos novčane naknade obračunavaju doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje, u skladu sa posebnim zakonom.

U obrazloženju Predloga zakona predlagač navodi da se predloženim izmjenama stvara normativni osnov za uspostavljanje pravednijeg i pravičnijeg obračuna novčane naknade za nezaposlene. Predlagač smatra da je pravedno i pravično da visina naknade zavisi od iznosa zarade koju je lice primalo prije prestanka radnog odnosa, a ne da, kao što je predviđeno važećim zakonom, ona bude unificirana za sve, što je nepravedno i nema uporišta u okruženju i Evropskoj uniji. Takođe, predlagač smatra da važećim načinom obračuna korisnici nijesu oštećeni samo tokom trajanja prava na novčanu naknadu u slučaju nezaposlenosti, već će im zbog takvog nepravednog obračuna naknade od nezaposlenosti biti umanjen i osnov za obračun penzije. Izmjene odredbi koje se odnose na vrijeme trajanja prava na naknadu predložene su tako što se rukovodilo činjenicom da se lica koja u srednjim godinama, bez svoje volje i krivice ostanu bez posla - mnogo teže uključuju na tržište rada i dolaze do ponovnog zaposlenja.

Uvažavajući cilj koji se želi postići predloženim rješenjima i potrebu za sveobuhvatnijim sagledavanjem ove tematike, koji se, prije svega odnosi na stvaranje normativnog osnova za utvrđivanje srazmjernog trajanja novčane naknade, kao i na uspostavljanje pravednijeg obračuna novčane naknade za nezaposlena lica, smatramo da je neophodno obrazovati radnu grupu čiji bi član bio i predlagač ovog zakona, koja će na sveobuhvatan način sagledati situaciju u ovoj oblasti i predložiti odgovarajuća zakonska rješenja, u svrhu postizanja cilja predloženog Zakona o izmjenama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Ovo posebno iz razloga što su sadašnji korisnici novčane naknade nezaposlena lica koja su to pravo ostvarila po ranijim propisima, u različitom trajanju, obimu i iznosu, zbog čega se predložene izmjene ne mogu primijeniti na ova lica.

Takođe, o novim zakonskim rješenjima, potrebno je da se izvrše konsultacije sa socijalnim partnerima, kao i sa Međunarodnom organizacijom rada, imajući u vidu Konvenciju broj 102 o minimalnoj normi socijalnog obezbjeđenja, kojom su utvrđeni standardi socijalne sigurnosti.

S obzirom na navedeno, smatramo da je potrebno odložiti donošenje navedenog zakona, koji je Skupštini Crne Gore podnijela poslanica dr Branka Bošnjak, i inicirati formiranje radne grupe koja bi dodatno razmotrila i analizirala predložene izmjene.

PREDSJEDNIK
Prof. dr Zdravko Krivokapić

